



ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Γωνία Λεωφόρου Λεμεσού και Κώστα Αναξαγόρου 30,
3^ον όροφο 2014 Λευκωσία
Ταχ. Θυρ. 16197 2086 Λευκωσία
Τηλ: +357 22 411411 Φαξ: +357 22411511
Ηλεκτρ. Ταχυδρ.: cystandards@cys.org.cy

Διεθνές Πρότυπο ISO 37001: **Εργαλείο για τη Διαχείριση και Πρόληψη της Δωροδοκίας**

** Πάμπος Καμμάς, MBA*

Από ανέκαθεν η Κυπριακή κοινωνία μαστιζόταν από όλων των ειδών φαινόμενα δωροδοκίας, τα πλείστα των οποίων αν και δεν έβγαιναν στην επιφάνεια, κατέληγαν στο σοβαρό αδίκημα της διαφθοράς. Στην εποχή των media και της πληροφορίας, δύσκολα μπορεί κανείς να παραβλέψει τρανά-δυστυχώς- παραδείγματα των καιρών μας που οδήγησαν ακόμα και γνωστούς άρχοντες του τοπικού πολιτικού και κοινωνικού μας στερεώματος στη δικαιοσύνη και στη φυλακή.

Το φαινόμενο της δωροδοκίας δεν είναι βεβαίως μόνο Κυπριακό. Διεθνή σκάνδαλα του είδους έγιναν στο παρελθόν γνωστά στην Αργεντινή, Βραζιλία, Κίνα, Γερμανία, ΗΠΑ, Σ. Αραβία και αλλού. Σε μια εκτίμηση που επιχείρησε η Διεθνής Τράπεζα, ανακοινώθηκε ότι \$1τρις περίπου πληρώνεται ετήσια σε δωροδοκίες, διεθνώς!

Σε νομικό επίπεδο ισχύει η Σύμβαση του ΟΗΕ ενάντια στην διαφθορά, την οποία προσυπόγραψε και η Κύπρος το 2003 ενώ το κράτος μας συμπεριέλαβε τις κατηγορίες που αυτή καλύπτει, στην εθνική μας νομοθεσία.

Σε επίπεδο εθελοντικών προτύπων, ο Διεθνής Οργανισμός Τυποποίησης (ISO), μόλις τον Οκτώβριο του 2016 εκπόνησε το διεθνές πρότυπο ISO 37001, περί "Διαχείρισης Συστημάτων Ενάντια στη Δωροδοκία". Το πρότυπο γράφτηκε με τρόπο που να συμβαδίζει και με τα άλλα γνωστά πρότυπα συστημάτων διαχείρισης, π.χ. ποιότητας ISO 9001, περιβάλλοντος ISO 14001 κλπ και είναι πιστοποιήσιμο.

Λόγω του σύντομου χρονικού διαστήματος από την κυκλοφορία του, τα παραδείγματα εφαρμογής του προτύπου είναι ακόμη λίγα. Πληροφορίες λένε ότι σε ΗΠΑ και Ιταλία, οι εθνικοί φορείς διαπίστευσης δέχονται αιτήσεις από γνωστούς φορείς πιστοποίησης για να επιθεωρούν και να εκδίδουν έγκυρα πιστοποιητικά στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις και Οργανισμούς. Στο γειτονικό Ισραήλ όπου το εμπόριο με Αμερικάνικες εταιρείες επικρατεί, ζητείται η προσκόμιση τέτοιων πιστοποιητικών, προ της σύναψης νέων εμπορικών συμφωνιών ενώ η πιστοποίηση αρχίζει σύντομα από το Ισραηλινό Δημόσιο κι εξαπλώνεται στον ιδιωτικό τομέα. Στη Γαλλία η νομοθεσία ζητεί από τις επιχειρήσεις να λαμβάνουν προληπτικά μέτρα για την καταπολέμηση της δωροδοκίας ως απόδειξη συμμόρφωσης βάσει εθελοντικών προτύπων του είδους. Στο Η.Β. και στις ΗΠΑ η νομοθεσία καλεί κατηγορούμενες εταιρείες και Οργανισμούς να αποδείξουν ότι έχουν λάβει προληπτικά όλα τα απαραίτητα μέτρα που θα μπορούσαν, για αποφυγή της πιθανότητας εμφάνισης του φαινομένου τη δωροδοκίας. Στην Κύπρο ο Κυπριακός Οργανισμός Τυποποίησης (CYS) κατόπιν ευρείας απαίτησης φορέων από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, υιοθέτησε το διεθνές πρότυπο ISO 37001 ως Κυπριακό. Επιπρόσθετα, η Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (ΚΕΠ) επιθεωρεί και παρέχει αξιόπιστα πιστοποιητικά συμμόρφωσης με βάση το εν λόγω πρότυπο. Επομένως η διάδοση του προτύπου κατά της δωροδοκίας και η πιστοποίηση ως



ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗΣ

Γωνία Λεωφόρου Λεμεσού και Κώστα Αναξαγόρου 30,

3^ον όροφο 2014 Λευκωσία

Ταχ. Θυρ. 16197 2086 Λευκωσία

Τηλ: +357 22 411411 Φαξ: +357 22411511

Ηλεκτρ. Ταχυδρ.: cystandards@cys.org.cy

απόδειξη συμμόρφωσης προς αυτό, αποκτά σύντομα διεθνείς διαστάσεις και αναμένεται να ζητείται από την αγορά ως απαραίτητη προϋπόθεση είτε για τη σύναψη νέων εμπορικών συμφωνιών είτε για τους προσφοροδότες σε δημόσιες συμβάσεις.

Σε μια εποχή που συμπίπτει με την ετοιμασία της "Εθνικής Στρατηγικής κατά της Διαφθοράς" από το Υπουργείο Δικαιοσύνης & Δημόσιας Τάξης αλλά και την ετοιμασία σχετικών ενισχυτικών νομοθετημάτων για ψήφιση από τη Βουλή, το διεθνές πρότυπο ISO 37001 προβάλλει και μέσα από την εν λόγω Εθνική Στρατηγική ως πολύτιμο εργαλείο για τη διαχείριση και πρόληψη της δωροδοκίας. Ο CYS, στο πλαίσιο της αποστολής του για διάδοση της εφαρμογής των προτύπων στην κοινωνία, εφαρμόζει στρατηγική δράση για γνωριμία του εν λόγω προτύπου σε Υπηρεσίες και φορείς του Δημοσίου αλλά και του ιδιωτικού τομέα σε ανώτατο επίπεδο.

Η εφαρμογή του προτύπου σχετίζεται άμεσα με τον τομέα της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού. Η εμπλοκή του προσωπικού σε όλες τις βαθμίδες και επίπεδα, αποτελεί σημαντικό συστατικό αποτελεσματικής οργάνωσης του συστήματος διαχείρισης ενάντια στη δωροδοκία. Επιπρόσθετα, ο ανθρώπινος παράγοντας σημειώνεται ως το πιο κρίσιμο σημείο στον Οργανισμό όπου συνιστά κόμβο αναφοράς για ανίχνευση πιθανών στοιχείων δωροδοκίας.

Για τον Κύπριο καταναλωτή η εφαρμογή του εν λόγω προτύπου με αποτελεσματικότητα στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα, θα καταστεί άκρως επωφελής στην κοινωνία μας που τόσο πολύ υπέφερε και υποφέρει από το φαινόμενο, με αποτέλεσμα να επιβαρύνει τις τσέπες του φορολογούμενου με μεγάλα ποσά που αλυσιδωτά μεταφέρονται από την πηγή της δωροδοκίας π.χ. σ' ένα δημόσιο έργο, στον τελικό χρήστη ο οποίος τελικώς πληρώνει υπέρμετρες χρεώσεις για την υπηρεσία που αγοράζει. Επιπρόσθετα, θα απαλλάξει την κοινωνία από ένα βραχνά ο οποίος πολλές φορές σείει συθέμελα τις τοπικές κοινωνίες και διαταράσσει την ηρεμία τους, πολλές φορές με απρόβλεπτη και συνταρακτική κατάληξη.

* Διευθυντής Τυποποίησης στον CYS

5/4/2018